

Ενημερωτικό Σημείωμα για το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015

9 Ιουνίου 2011

A. Η πορεία μας μέχρι σήμερα

B. Γιατί 6,4 δις. Ευρώ πρόσθετη προσπάθεια το 2011;

Γ. Το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο

Δ. Το Πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας

E. Οι διαρθρωτικές αλλαγές για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη

A. Η πορεία μας μέχρι σήμερα: Μύθοι και πραγματικότητα

Η πορεία μας και τα αποτελέσματα των προσπαθειών της Ελληνικής κοινωνίας, των πολιτών και της Κυβέρνησης θα πρέπει να αξιολογούνται πάντα ως συνάρτηση του μεγέθους και του πλήθους των προβλημάτων που επιχειρούμε να αντιμετωπίσουμε από τον Οκτώβριο του 2009.

Οι εύκολες αιτιάσεις και κριτικές, αλλά και η διαρκής επίθεση ενάντια στην αξιοπιστία της Κυβέρνησης και του πολιτικού συστήματος ως προς το εάν γνώριζε ή όχι τα μεγέθη, εάν έκανε τις καλύτερες προβλέψεις ή όχι, εάν χειρίστηκε με καθυστέρηση ή όχι τα προβλήματα, όσο και αν μπορούν να αιτιολογηθούν εκ των υστέρων, αγνοούν μεταβλητές όπως την αβεβαιότητα στο διεθνές οικονομικό στερέωμα, την αστάθεια στις αγορές, τις παλινδρομήσεις της Ευρωπαϊκής πολιτικής και σίγουρα την αναπόφευκτη αλλά αδύνατο να προβλεφθεί στο ακέραιο αντίδραση όλων των διεθνών θεσμών στο πρόβλημα αξιοπιστίας των στατιστικών και των πολιτικών.

Η προτεραιότητα για την Κυβέρνηση και την χώρα ήταν η αποφυγή της χρεοκοπίας και η διασφάλιση με τους καλύτερους δυνατούς όρους της χρηματοδότησης του κράτους. Αυτό προϋπέθετε μια αποφασιστική προσπάθεια συγκράτησης των ελλειμμάτων.

Γιατί χάσαμε την πρόσβασή μας στις αγορές; Γιατί το μέγεθος του ελλείμματος και του χρέους δημιούργησαν συνθήκες μη βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών, άρα υψηλό κίνδυνο χρεοκοπίας, άρα αποτροπή των επενδυτών να επενδύσουν στην Ελλάδα.

Γιατί μπορούσαμε να δανειζόμαστε πριν; Γιατί οι αγορές δεν γνώριζαν το μέγεθος του προβλήματός μας. Και το μέγεθος του δικού μας προβλήματος ήταν τόσο μεγάλο που δεν ήταν δυνατό να συνεχίζει να κρύβεται πρώτα από όλα από τους πολίτες και από όλους τους υπόλοιπους. Οι επενδυτές παρακολουθούν τα μεγέθη που παρουσιάζει κάθε οικονομία και με βάση αυτά λαμβάνουν τις αποφάσεις τους. Η Ελλάδα μέχρι τον Οκτώβριο του 2009 απέκρυπτε το μέγεθος του προβλήματος. Ο Προϋπολογισμός του 2009 προέβλεπε έλλειμμα 2% του ΑΕΠ. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στις 2 Οκτωβρίου έστειλε στοιχεία που έλεγαν ότι το έλλειμμα θα ήταν 6% του ΑΕΠ και τελικά το έλλειμμα που παραλάβαμε ήταν 15,4% του ΑΕΠ. Ακόμη και αυτό το έλλειμμα αποκαλύφθηκε σταδιακά (12,5% στην αρχή, 13,7% έως την άνοιξη και τελικά με την τελευταία αναθεώρηση κατέληξε στο δυσθεώρητο μέγεθος του 15,4% ή πάνω από 36 δις ευρώ).

Τι θα σήμαινε η διακοπή της χρηματοδότησης της Ελλάδας; τα ελλείμματα δεν είναι τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από μια κατάσταση όπου ξοδεύεις περισσότερα από όσα κερδίζεις. Όμως οι δαπάνες που ξεπερνούν τα έσοδα σημαίνουν υπαρκτές υποχρεώσεις για το δημόσιο. Περιλαμβάνουν μισθούς, συντάξεις, λειτουργικές δαπάνες, επενδυτικές δαπάνες, προμήθειες. Σε όλα αυτά υπάρχει και σπατάλη, και κακοδιαχείριση, και παροχές που ξεπερνούν τις δυνατότητες και τους πόρους που διαθέτει το σύστημα. Όμως με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο αυτές οι δαπάνες ήταν υποχρεώσεις που είχε αναλάβει το δημόσιο. Άρα η αδυναμία χρηματοδότησης του ελλείμματος θα σήμαινε και στάση πληρωμών.

Η μόνιμη διακοπή της χρηματοδότησης θα σήμαινε τεράστιο βάρος και απώλεια ευημερίας που θα έπληττε κυρίως τους αδύναμους και τελικά μεγάλη φτώχεια.

Αυτή η κατάσταση θα μας οδηγούσε είτε στην περιθωριοποίηση και σε μια ύφεση δεκαετιών είτε σε κάποιο αναγκαστικό μηχανισμό στήριξης. Και στις δύο περιπτώσεις ο Ελληνικός λαός θα έπρεπε να υποστεί πολύ μεγαλύτερες θυσίες από αυτές που ζητούνται σήμερα και πιο μόνιμου χαρακτήρα από αυτά που πρέπει να γίνουν σήμερα.

Δεν υπήρχε άλλος τρόπος να βρεθούν χρήματα; Και βέβαια υπήρχε. Μέσα από ένα πρόγραμμα ομαλής προσαρμογής κατά το οποίο θα γινόντουσαν όλες εκείνες οι διαρθρωτικές αλλαγές που θα οδηγούσαν να εντοπίσουμε τις πηγές της σπατάλης, να πατάξουμε σταδιακά τη φοροδιαφυγή, να μειώσουμε ανώδυνα και σταδιακά το μέγεθος του δημοσίου, να δώσουμε τον χρόνο που χρειάζεται να αποδώσουν διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία που στηρίζουν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. **Μόνο που όλα αυτά απαιτούν περισσότερο χρόνο από όσο ήταν διατεθειμένες να δώσουν οι αγορές. Απαιτούσαν περισσότερη αξιοπιστία για την χώρα από αυτή που παρέδωσε η Νέα Δημοκρατία. Απαιτούσαν πολύ πιο ώριμους θεσμούς στήριξης στην Ευρωζώνη από αυτούς που υπήρχαν μέχρι το 2010. Απαιτούσαν πολύ πιο αποτελεσματική και ευέλικτη δημόσια διοίκηση.** Άρα οι αποφάσεις που χρειάστηκαν να παρθούν για την χώρα δεν ήταν αποτέλεσμα αντιλήψεων ή κακών διαπραγματεύσεων. Ήταν το αποτέλεσμα που όριζε και ορίζει η ανάγκη διάσωσης και στήριξης της χώρας. Η ανάγκη για τη συνέχεια της λειτουργίας του κράτους. Ο μηχανισμός στήριξης της Ελλάδας έδωσε δυνατότητα συνέχισης της λειτουργίας του κράτους, αλλά έδωσε και τον χρόνο παράλληλα με την επώδυνη προσαρμογή που επέβαλλε να γίνουν και μεγάλες τομές και αλλαγές στο κράτος.

Η Κυβέρνηση αυτή δεν έχει κάνει τίποτε λάθος; Κανένας ποτέ δεν είπε ότι δεν έχουν υπάρξει αστοχίες. Και οι δράσεις πρέπει να κρίνονται από τα αποτελέσματά τους σε σχέση με τους στόχους που θέτει κάθε Κυβέρνηση για την χώρα.

Στους 20 μήνες που έχουν περάσει η Κυβέρνηση αυτή μετράει και αποτελέσματα και επίτευξη μεγάλων στόχων.

Πρώτον, παραμένουμε όρθιοι, και μπορούμε να συζητάμε για το μέλλον, να βλέπουμε που θα μας οδηγήσει. Αν είχαμε αποτύχει, θα είχαμε χρεοκοπήσει από πέρσι το Μάιο και όλα θα είχαν τελειώσει. Όχι μόνο στήσαμε από το μηδέν ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης για την Ελλάδα που μας εξασφάλισε 110 δισ. για να συνεχίσει να λειτουργεί το κράτος και να πληρώνονται μισθοί και συντάξεις, αλλά και ο ίδιος ο Μηχανισμός Στήριξης έσωσε από την άβυσσο και την Ιρλανδία, και την Πορτογαλία, και το ίδιο του το ευρώ.

Δεύτερον, περάσαμε όλα τα τεστ μέχρι τώρα. Αν είχαμε αποτύχει δεν θα μας είχε καταβληθεί ούτε η πρώτη, ούτε η δεύτερη, ούτε η τρίτη, ούτε η τέταρτη δόση από τον Μηχανισμό Στήριξης. Κάθε φορά η αξιολόγηση ήταν θετική. Και αυτό θα γίνει και στη συνέχεια. Μαζί με τα πρώτα αποτελέσματα ήρθε και μείωση των τόκων του δανείου του μηχανισμού κατά μία ποσοστιαία μονάδα, και μαζί η επέκταση του χρόνου αποπληρωμής του δανείου.

Τρίτον, παρά τις δυσκολίες, καμία άλλη κυβέρνηση δεν έκανε όσα κάναμε εμείς σε ενάμιση χρόνο. Αν είναι αποτυχία, μέσα σε ένα χρόνο, να έχεις κάνει ριζοσπαστικές παρεμβάσεις σε: ασφαλιστικό, αυτοδιοίκηση, προσλήψεις και προαγωγές στο δημόσιο, έλεγχο κρατικών δαπανών, φορολογικό σύστημα, πρόοδο στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, παρακολούθηση, λογοδοσία και διαφάνεια στις δαπάνες και τα έσοδα του δημοσίου, «κλειστά επαγγέλματα», πρωτοβάθμιο σύστημα υγείας, ηλεκτρονική συνταγογράφηση, νέο σχολείο, ίδρυση επιχειρήσεων και στις αποζημιώσεις των αγροτών για να έρχονται στην ώρα τους, για να απαριθμήσουμε μόνο μερικά, τότε οι λέξεις έχουν χάσει το νόημα τους. Και μάλιστα, όλα αυτά έγιναν μέσα στις δυσκολότερες συνθήκες που αντιμετώπισε ποτέ κυβέρνηση.

Τέταρτον, η μείωση του ελλείμματος που επιτύχαμε είναι μοναδική. Αν είχαμε αποτύχει, δεν θα μιλούσαν οι εμπειρογνώμονες του ΟΟΣΑ, αναφερόμενοι στη μείωση του ελλείμματος κατά 5% και του πρωτογενούς ελλείμματος κατά 7,5% το 2010, για *«τεράστια μείωση ελλείμματος, καμία χώρα του ΟΟΣΑ δεν έχει μειώσει κατά τα τελευταία 25 χρόνια το έλλειμμα της τόσο πολύ μέσα σε ένα χρόνο»*. Ακόμη σημαντικότερο: είναι μια βιώσιμη μείωση του ελλείμματος που βασίζεται κατά 2/3 στη μείωση των δαπανών και κατά 1/3 στην αύξηση των εσόδων.

Πέμπτον, τα πρώτα σήματα ανάκαμψης. Αν είχαμε αποτύχει, δεν θα είχαμε έστω μικρό θετικό ρυθμό ανάπτυξης το πρώτο τρίμηνο του 2011.

Έκτον, οι εξαγωγές και ο τουρισμός. Αν είχαμε αποτύχει, δεν θα είχαμε αύξηση της αξίας των ελληνικών εξαγωγών για 6 συνεχόμενους μήνες από τον Οκτώβριο του 2010. Και δεν θα είχαμε θετικές προοπτικές στον τουρισμό μας για το 2011.

Και έβδομον, η κριτική που μας ασκείται από το εξωτερικό δεν είναι ότι «απέτυχε η Ελλάδα», αλλά «κάνατε πολλά, πρέπει να κάνετε και τα υπόλοιπα που δεσμευθήκατε - μην καθυστερείτε». Άλλο λοιπόν το «κάνατε πολλά, πρέπει να επιταχύνετε», άλλο το «αποτύχατε». Το δεύτερο δεν το λέει κανένας, εκτός από εκείνους που έχουν επενδύσει στην αποτυχία μας.

Λύσαμε τα προβλήματά μας; Προφανώς όχι και αυτό δεν θα μπορούσε να γίνει σε ένα χρόνο. Το έλλειμμα μειώθηκε αλλά παραμένει πολύ μεγάλο (24 δισ. το 2010, στοχεύουμε σε 17 δισ. το 2011). Όσο υπάρχει έλλειμμα και ειδικά πρωτογενές έλλειμμα θα αυξάνεται το χρέος, άρα θα έχουμε υψηλές ανάγκες χρηματοδότησης και άρα μεγάλη εξάρτηση από τον δανεισμό. Για να βγούμε από την ανάγκη του δανεισμού πρέπει να μειώσουμε τα ελλείμματά μας. Και για να μειώσουμε τα ελλείμματά μας πρέπει να συνεχίσουμε την προσπάθεια. Χωρίς προκαταλήψεις, βλέποντας κατάματα το πρόβλημα, τις μικρές εστίες που το τροφοδοτούν και δίνοντας λύσεις.

Κάποιοι λένε ότι η δημοσιονομική επιτυχία του 2010 βασίζεται στα επώδυνα μέτρα που όμως δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Συγκεκριμένα, η πραγματική αποτελεσματικότητα των μέτρων που λάβαμε για την διάσωση της χώρας το 2010 ξεπέρασε τα 14 δισ. ευρώ. Από αυτά 1 δισεκατομμύριο απορροφήθηκε από τους τόκους και 1 δισ. ευρώ από την μείωση στους άμεσους φόρους ως αποτέλεσμα της ύφεσης. Η συνολική μείωση του ελλείμματος ήταν 12 δισ. ευρώ ή 5% ΑΕΠ, η μεγαλύτερη που έχει επιτευχθεί ποτέ στην χώρα και σε χώρα της Ευρωζώνης.

	% ΑΕΠ	δισ. Ευρώ
Μείωση ελλείμματος 2010-2009	5	12
Πρωτογενείς δαπάνες	3.7	9
Μισθολογική δαπάνη και συντάξεις	1.2	2,8
Μείωση εξοπλιστικών δαπανών	0.9	2
Καταναλωτικές και λειτουργικές	0.7	2
ΠΔΕ (πάγιες επενδύσεις και κεφαλαιακές μεταβιβάσεις)	0.4	1
Κοινωνικές μεταβιβάσεις	0.2	0,4
Άλλες δαπάνες (αποσβέσεις κ.λπ.)	0.3	0,8
Σύνολο εσόδων	1.8	4
Έμμεσοι φόροι	1.3	3
Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (κυρίως ΕΕ)	0.6	1
Ασφαλιστικές εισφορές	0.4	1
Άμεσοι φόροι	-0.5	-1
Τόκοι	-0.5	-1

Το 2010 πετύχαμε μια πρωτοφανή μείωση στην ενδιάμεση κατανάλωση του δημοσίου (δηλ. κυρίως στις λειτουργικές και καταναλωτικές δαπάνες), που μειώθηκε κατά 4 δισ. ευρώ, από αυτά τα 2 δισ. είναι καθαρή μείωση της σπατάλης και περίπου 2 δισ. ευρώ αφορά στη μείωση των δαπανών για εξοπλιστικά. Περίπου 3 δισ. ευρώ ήταν η μείωση της μισθολογικής δαπάνης, ως συνδυασμένο αποτέλεσμα της μείωσης περισσότερο από 80.000 του αριθμού των αμειβόμενων από το δημόσιο, αλλά και των μέτρων για τη συγκράτηση του μισθολογικού κόστους. Η μείωση των επενδύσεων ήταν λιγότερο από 500 εκ., όπως και η μείωση των κοινωνικών μεταβιβάσεων.

Παρά τις μειώσεις δαπανών τα έσοδα αυξήθηκαν περίπου 4 δισ. ευρώ. Από αυτά περίπου 2,5 δισ. ευρώ ήρθαν από την αύξηση των έμμεσων φόρων, παρά την πτώση του τζίρου ως αποτέλεσμα και της αύξησης των συντελεστών ειδικά του ΦΠΑ και των ΕΦΚ από το δεύτερο εξάμηνο του έτους, αλλά και ως αποτέλεσμα της φορολογικής συμμόρφωσης. Παράλληλα αυξήθηκαν τα έσοδα από ΕΕ κατά 1 δισ. λόγω της αύξησης της απορρόφησης των διαρθρωτικών ταμείων που αντανakλώνται στην αύξηση των κεφαλαιακών μεταβιβάσεων και τέλος παρά την ύφεση υπήρξε αύξηση και στις ασφαλιστικές εισφορές.

Η λύση εξαρτάται μόνο από εμάς; Σίγουρα όχι μόνο από εμάς. Οι διεθνείς εξελίξεις αναπόφευκτα επηρεάζουν το μέλλον μας ειδικά όσο έχουμε τόσο μεγάλη ανάγκη από την εξωτερική χρηματοδότηση. Γι αυτό και η προσπάθεια της Κυβέρνησης δεν είναι μόνο εσωτερική. Γι αυτό και δίνουμε τεράστιες μάχες για να ενισχύσουμε την παρουσία μας στις διεθνείς εξελίξεις. Το μόνο μας όπλο για να σταθούμε σε αυτές είναι το τι κάνουμε για να βάλουμε σε τάξη το σπίτι μας, αλλά και ο διπλωματικός αγώνας που δίνει ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση. Δεν είναι όμως η λύση μόνο στα δικά μας χέρια.

Γιατί υπάρχει δυσκολία δανεισμού μας από τις αγορές το 2012, όπως προέβλεπε το Πρόγραμμα; Η διαφαινόμενη αδυναμία για έξοδο της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές το 2012 προς αναζήτηση χρημάτων για αναχρηματοδότηση του χρέους της, όπως προβλέπει το Πρόγραμμα, έχει ελάχιστη σχέση με το τι κάναμε ή δεν κάναμε εμείς. Κανείς δεν λέει αν είχαμε μειώσει περισσότερο από 5% και είχαμε κάνει μια μεταρρύθμιση παραπάνω, ότι τότε τα spreads σήμερα θα ήταν πολύ χαμηλότερα. Εμείς γι' αυτό δουλεύουμε, εμείς αυτό θέλουμε, να ανοίξουν οι αγορές το 2012, αλλά κανείς δεν μπορεί να το προεξοφλήσει.

Το ζήτημα έχει να κάνει με τη διεθνή και ευρωπαϊκή αστάθεια.

- Πέρσι τον Οκτώβριο – Νοέμβριο, τα ελληνικά spreads δανεισμού είχαν αποκλιμακωθεί σε μεγάλο βαθμό. Τότε όμως ξεκίνησε η συζήτηση στην Ευρώπη (Deauville) για τη συμμετοχή ιδιωτών σε περιπτώσεις αναδιάρθρωσης χρέους στην Ε.Ε. μετά το 2013. Ένας ιδιώτης επενδυτής, αυτή τη στιγμή, αν θεωρεί ότι εξαιτίας της Ελλάδας, μετά το 2013, μπορεί να χάσει χρήματα, δεν έχει κανένα κίνητρο, αυτή τη στιγμή, να αγοράσει ελληνικά ομόλογα. Γι' αυτό και τα spreads εκτοξεύτηκαν και πάλι προς τα πάνω, για αυτό και δεν φαίνεται με τα σημερινά δεδομένα να ανοίγουν οι αγορές.
- **Η αναταραχή μεγεθύνθηκε με την ένταξη της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας στον Μηχανισμό Στήριξης.** Όπως είχαμε προβλέψει, χωρίς ριζικές αποφάσεις, το πρόβλημα της Ελλάδας θα ξεπερνούσε τα ελληνικά σύνορα, τα σύνορα οποιασδήποτε χώρας και θα γινόταν ευρωπαϊκό.
- **Η εικόνα της αστάθειας συμπληρώνεται από τις απαιτήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.** Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έχει δηλώσει καθαρά ότι, σύμφωνα με το καταστατικό του, δεν μπορεί να εκταμιεύσει για την Ελλάδα την επόμενη δόση, αν δεν συντρέχουν δυο συνθήκες: πρώτον, να έχει μια έκθεση που να δείχνει ότι το ελληνικό χρέος είναι βιώσιμο και δεύτερον, η Ελλάδα να έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση τουλάχιστον για τους επόμενους 12 μήνες. Αν, λοιπόν, οι Ευρωπαίοι δεν δεσμευτούν ότι, το 2012, αν χρειαστεί, θα βάλουν λεφτά για την Ελλάδα, να δεσμευτούν όμως συγκεκριμένα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν μπορεί να πληρώσει.

Η προσπάθεια που κάνουμε σήμερα διεκδικούμε να οδηγήσει και σε διασφάλιση της χρηματοδότησης μέχρι να σταθούμε με βιώσιμο τρόπο στα πόδια μας. Θα χρειαστούν θυσίες, όμως μην ξεχνάμε ότι μας δανειοδοτούν αυτή τη στιγμή φορολογούμενοι πολίτες από άλλες χώρες.

B. Γιατί 6,4 δις. Ευρώ πρόσθετη προσπάθεια το 2011;

1. Η ανάγκη αξιοπιστίας του Προϋπολογισμού

Εφαρμόζουμε το μεγαλύτερο και δυσκολότερο πρόγραμμα προσαρμογής και διαρθρωτικών αλλαγών που έχει γίνει ποτέ στην χώρα και στην αφετηρία μας όχι απλώς δεν γνωρίζαμε το πλήρες μέγεθος του προβλήματος, αλλά δεν υπήρχε κανένας μηχανισμός εντοπισμού του. Η «απογραφή» του 2004 όχι μόνο δεν έλυσε το πρόβλημα των Ελληνικών στατιστικών, αλλά δημιούργησε ακόμη περισσότερη ανασφάλεια και αδιαφάνεια στο σύστημα παρακολούθησης της δημόσιας δαπάνης, δηλαδή της διάθεσης των χρημάτων του φορολογούμενου.

Η κατάσταση αυτή αλλάζει ριζικά. Δεν έχει τελειοποιηθεί η ενοποίηση των συστημάτων παρακολούθησης της εκτέλεσης των προϋπολογισμών του κράτους και του υπολοίπου δημόσιου τομέα, αλλά για πρώτη φορά είμαστε σε θέση να δίνουμε λογαριασμό κάθε μήνα, να παρακολουθούμε και να αξιολογούμε την πορεία της χώρας σε επίπεδο Κεντρικής Κυβέρνησης, Ασφαλιστικών Ταμείων και ΟΤΑ έχοντας καλύψει το σύνολο σχεδόν της δημόσιας δαπάνης.

Για πρώτη φορά στο πρώτο εξάμηνο του έτους αξιολογείται η πορεία ενός Προϋπολογισμού. Μέχρι πριν λίγο καιρό το έλλειμμα το μαθαίναμε μήνες ή χρόνια μετά το κλείσιμο του έτους.

Έτσι, συνέβη και με το έλλειμμα του 2009. Όταν ψηφίστηκε ο Προϋπολογισμός του 2009, το έλλειμμα προβλεπόταν στο 2% του ΑΕΠ, παραμονές εκλογών του 2009 στο 6%, όταν συντάχθηκε το Μνημόνιο σε 13,7%. Αυτό κατέληξε μετά από αναθεώρηση της Eurostat να είναι 15,4%. Αυτό επηρέασε και το έλλειμμα του 2010.

Η σύνταξη του Προϋπολογισμού του 2011 προέβλεπε έλλειμμα για το 2010 9,4% και έκλεισε σε 10,5% λόγω της υψηλότερης αφετηρίας αλλά και εξαιτίας των μακροοικονομικών συνθηκών που στο τελευταίο τρίμηνο του 2010 ήταν αρκετά χειρότερες από αυτές που είχαν προβλεφθεί.

Οι εξελίξεις αυτές επηρεάζουν αναπόφευκτα και την πορεία των μεγεθών του 2011, ειδικά τα έσοδα του πρώτου τριμήνου.

Άρα η αναπροσαρμογή της προσπάθειας για το 2011 – και μάλιστα σε ένα περιβάλλον αβεβαιότητας – είναι όχι απλώς απαραίτητη αλλά και ένδειξη σοβαρής και υπεύθυνης άσκησης οικονομικής πολιτικής.

Η Κυβέρνηση οφείλει να προστατεύσει την αξιοπιστία της χώρας και αυτό κάνει συνεκτιμώντας τα νέα δεδομένα και εξελίξεις.

Στο διάστημα αυτό, ξεκίνησαν παράλληλα σοβαρές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της αξιοπιστίας και διαφάνειας της διαχείρισης των δημοσίων χρημάτων:

- Για πρώτη φορά ο κρατικός Προϋπολογισμός, η εκτέλεση των Προϋπολογισμών και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από όλους τους φορείς του δημοσίου, παρακολουθούνται σε μηνιαία βάση.
- Για πρώτη φορά υπάρχει ηλεκτρονική διασύνδεση και καθημερινή παρακολούθηση των δαπανών όλων των φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, ενώ αντίστοιχα συστήματα έχουν υλοποιηθεί σε νοσοκομεία, δήμους και άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- Για πρώτη φορά παρακολουθείται και δημοσιοποιείται σε καθημερινή βάση το έργο των ΔΟΥ ως προς τα έσοδα που συγκεντρώνουν και τους ελέγχους που διενεργούν.
- Για πρώτη φορά υπάρχει συνεχής προσαρμογή των προβλέψεων σε σχέση με τις μακροοικονομικές συνθήκες.

Στο πλαίσιο της εκπόνησης του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου όλοι οι παραπάνω παράγοντες λαμβάνονται υπόψη και επανεκτιμήθηκαν οι προβλέψεις για την πορεία των μεγεθών του 2011.

2. Συγκεκριμένα, οι λόγοι για διορθωτικές αποφάσεις

Επειδή έχουμε καταφέρει τέτοια βελτίωση στην παρακολούθηση των οικονομικών του κράτους μπορούμε να δίνουμε και συγκεκριμένα στοιχεία για το τι οδήγησε στην ανάγκη για διορθωτικές κινήσεις.

2.1. Γιατί το έλλειμμα του 2010 ήταν μεγαλύτερο

Το έλλειμμα του 2010 έκλεισε σε 10,5% του ΑΕΠ, έναντι πρόβλεψης 9,4%.

- Άρα, με υψηλότερο σημείο αφετηρίας το 10,5%, για να τηρήσουμε τον αρχικό στόχο για έλλειμμα 7,5% του ΑΕΠ το 2011, χρειάζεται μια πρόσθετη δημοσιονομική προσπάθεια της τάξης του 1% του ΑΕΠ, δηλ. 2,5 δισ. ευρώ περίπου.

Γιατί όμως ξέφυγε το έλλειμμα του 2010;

- Καταρχήν διότι η ύφεση το 2010 ήταν μεγαλύτερη από ό,τι είχε προβλεφθεί αλλά κυρίως διότι η Eurostat αναθεώρησε σε 15,4% του ΑΕΠ το έλλειμμα του 2009 μετά την υπογραφή του μνημονίου. Με σημείο αφετηρίας σχεδόν 2 μονάδες του ΑΕΠ ψηλότερα, το έλλειμμα του 2010 έκλεισε τελικά μια μονάδα ψηλότερα, στο 10,5% αντί για 9,4%.

Γιατί όμως να διατηρήσουμε τον στόχο μείωσης του ελλείμματος το 2011 παρά τα πρόσθετα προβλήματα;

- Γιατί, τη στιγμή που:
 - η αβεβαιότητα συνεχίζεται αμείωτη στην ευρωπαϊκή οικονομία,
 - εντάχθηκαν ήδη 3 χώρες της Ευρωζώνης στο μηχανισμό στήριξης,
 - αμφισβητείται από πολλούς –καλοπροαίρετους ή μη- η βιωσιμότητα του χρέους της χώρας μας,
 - για όλους τους παραπάνω λόγους, δεν διαφαίνεται στην παρούσα φάση ότι η χώρα μας θα μπορέσει να καλύψει τις δανειακές της ανάγκες το 2012 με κανονικό τρόπο (δηλαδή από τις αγορές),

έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία για τη χώρα μας να δείξουμε ότι μειώνουμε κι άλλο με μεγάλη ταχύτητα το έλλειμά μας, ώστε να διατηρήσουμε και το στόχο του να πάμε σε ισοσκελισμένο (πλην τόκων) Προϋπολογισμό (δηλ. σε πρωτογενές πλεόνασμα) το 2012, που θα είναι το πιο σαφές σήμα ότι η Ελλάδα έχει πια βιώσιμο χρέος.

Άρα, επίπτωση για το 2011 από την αναθεώρηση των ελλειμμάτων: περίπου 2,5 δισ. ευρώ

2.2. Γιατί η ύφεση είναι μεγαλύτερη

Η ύφεση είναι λίγο μεγαλύτερη από αυτήν που προέβλεπε το πρόγραμμα τον περασμένο Μάιο (-4,5% αντί για -4%) και ειδικά το τελευταίο τρίμηνο του 2010 έφτασε το -7,4%.

Αυτό επηρεάζει και το 2011, με αποτέλεσμα:

- λιγότερα φορολογικά έσοδα
- λιγότερες ασφαλιστικές εισφορές

- μεγαλύτερες δαπάνες για κοινωνικές παροχές πχ ΟΑΕΔ

Επίπτωση για το 2011 από τη μεγαλύτερη ύφεση: περίπου 1 δισ. ευρώ

2.3. Μείωση εσόδων από μέτρα που ανακούφισαν την οικονομία και τους πολίτες

Λήφθηκαν πρωτοβουλίες που ανακουφίζουν την οικονομία και τους πολίτες αλλά προκαλούν μείωση εσόδων που πρέπει να αντισταθμιστούν: Συγκεκριμένα:

- 1.000 εκ. ευρώ από την εφαρμογή του συμψηφισμού οφειλών που δίνει παράλληλα ανάσα στην αγορά
- 300 εκ. ευρώ από την πληρωμή του ΦΠΑ με δόσεις, που διευκολύνει παράλληλα την ρευστότητα στην αγορά
- 400 εκ. μη προβλεφθείσα απώλεια από την μείωση του φόρου εισοδήματος λόγω της νέας φορολογικής κλίμακας για εισοδήματα κάτω από 40.000 ευρώ.

Επίπτωση για το 2011 από πρωτοβουλίες μείωσης φορολογικών εσόδων: 1,7 δισ. ευρώ

2.4. Επανεκτίμηση αποδόσεων μέτρων που προβλέπονται στον Προϋπολογισμό του 2011

Επανεκτιμήθηκε η απόδοση διαφόρων μέτρων που προβλέπονται στον Προϋπολογισμό του 2011.

Συγκεκριμένα προβλέπονται περίπου 2 δισ. ευρώ μειωμένα έσοδα ως εξής:

- 200 εκ. ευρώ από τα δικαιώματα τυχερών παιχνιδιών,
- 150 εκ. από την μη αύξηση των αντικειμενικών αξιών (για να μην πληγεί περισσότερο η οικοδομή),
- 100 εκ. από την μη διεύρυνση της βάσης του ΦΠΑ (άρα μη επιβολή νέας αύξησης) στις αρχές του 2011,
- 770 εκ. από το γεγονός ότι έσοδα από παραχωρήσεις (αδειών τηλεπικοινωνιών, του ΔΑΑ και του ΟΠΑΠ) δεν μπορούν να καταγραφούν λογιστικά στα έσοδα του 2011
- 200 εκ. από τη μη εγκατάσταση του συστήματος εισροών-εκροών στα καύσιμα,
- 500 εκ. από διάφορα άλλα μέτρα (εξοικονομήσεις από τους ΟΤΑ, κλπ, ...)

Ταυτόχρονα προβλέπονται 800 εκ. ευρώ περισσότερα έσοδα από μέτρα που απέδωσαν καλύτερα από ό,τι αναμενόταν, όπως:

- 300 εκ. από την τακτοποίηση ημι-υπαίθριων,
- 300 εκ. από την εθελούσια επίλυση φορολογικών διαφορών,
- 200 εκ. από άλλα μικρότερα μέτρα

Επίπτωση για το 2011 από επανεκτίμηση αποδόσεων μέτρων: 1,2 δισ. ευρώ

ΣΥΝΟΨΗ	
Επίπτωση από την αναθεώρηση των ελλειμμάτων	2,5 δισ.
Επίπτωση από τη μεγαλύτερη ύφεση	1 δισ.
Πρωτοβουλίες μείωσης φορολογικών εσόδων	1,7 δισ.
Επανεκτίμηση αποδόσεων μέτρων: ευρώ	1,2 δισ.
ΣΥΝΟΛΟ	6,4 δισ.

3. Η διαχρονική αξιοπιστία των προϋπολογισμών

Μέγεθος	2005	2006	2007	2008	2009
Αρχική πρόβλεψη ελλείμματος (προϋπολογισμός, % ΑΕΠ)	2,8	2,6	2,4	1,6	2
Τελικό έλλειμμα (Eurostat, % ΑΕΠ)	5,2	5,7	6,4	9,8	15,4
Απόκλιση (% ΑΕΠ)	2,4	3,1	4	8,2	13,4
ΑΕΠ (δισ. Ευρώ)	194,8	211,3	227,1	236,9	235,0
Απόκλιση (δισ. Ευρώ)	4,7	6,6	9,1	19,4	31

Με άλλα λόγια, οι Προϋπολογισμοί του 2007, 2008 και 2009 έπεσαν έξω κατά 9,1 δισ., 19,4 δισ. και 31,5 δισ. αντίστοιχα. Σημειωνόταν μέση ετήσια απόκλιση κατά 8,5 μονάδες του ΑΕΠ.

Την πραγματικότητα αυτή τη μαθαίναμε μετά από μήνες ή χρόνια, γεγονός που από μόνο του εξηγεί και το γιατί η χώρα μας έφτασε σε τέτοιο δημοσιονομικό αδιέξοδο και βίωσε τέτοια κρίση αξιοπιστίας.

Η απόκλιση στον προϋπολογισμό του 2010 είναι συγκριτικά πολύ μικρότερη, αν αναλογιστεί κανείς και το μέγεθος της αβεβαιότητας και τις εξελίξεις στο έτος αυτό. Σε αυτές τις συνθήκες, είναι επιτακτική ανάγκη για την χώρα – την αξιοπιστία της και τη συνέχιση της χρηματοδότησής της – να λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα κατά την πορεία προκειμένου να τηρηθεί ο αρχικός στόχος.

4. Τι κάναμε και τι πετύχαμε για τη φοροδιαφυγή

Σε μια τόσο μεγάλη και δύσκολη προσπάθεια είναι πολύ λογικό να ψάχνουν διάφοροι για αφορισμούς, γενικεύσεις και εύκολες απαντήσεις. Ως αποτέλεσμα το επιχείρημα της «μη πάταξης της φοροδιαφυγής» προσφέρει μια εύκολη απάντηση για πολλούς.

Η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής είναι το μεγάλο στοίχημα της Κυβέρνησης, η μεγαλύτερη πρόκληση της δημοσιονομικής μας πολιτικής είναι όμως και ένα έργο που καμία χώρα δεν κατάφερε ποτέ να αντιμετωπίσει από την μία μέρα στην άλλη, ακόμη και σε περιόδους ανάπτυξης. **Απαιτείται πολύς χρόνος γιατί το εγχείρημα στηρίζεται από τη μία στην αλλαγή φορολογικής νοοτροπίας του συνόλου των πολιτών και από την άλλη στην πλήρη και αποτελεσματική κρατικών δομών, που υπολειτουργούσαν για δεκαετίες.**

Εμείς παρά τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες και τα τεράστια προβλήματα που βρήκαμε στο φορολογικό σύστημα, αλλά και τους μηχανισμούς ελέγχου και είσπραξης έχουμε **καταφέρει τα πρώτα θετικά βήματα.**

Πρώτον, το 2010 καταφέραμε παρά την ύφεση την μεγαλύτερη αύξηση εσόδων στην ΕΕ. Το 2010 συνολικά τα δημόσια έσοδα αυξήθηκαν 1,8% του ΑΕΠ ή περίπου 5 δισ. ευρώ.

Δεύτερον, στα φορολογικά έσοδα όπως ήταν λογικό η ύφεση επηρέασε σημαντικά τα έσοδα και τις εισπράξεις από άμεσους φόρους τόσο των φυσικών όσο και των νομικών προσώπων όμως τα συνολικά φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν και αυτό είναι και αποτέλεσμα της ενίσχυσης φορολογικής συμμόρφωσης (ειδικά στο ΦΠΑ και στους άλλους έμμεσους φόρους). Η επίπτωση της συμμόρφωσης στα έσοδα από ΦΠΑ υπολογίζεται ως αύξηση 4,2% (η οποία δεν εξηγείται από την αύξηση των συντελεστών και την πορεία του τζίρου).

Τρίτον, για πρώτη φορά γίνεται μια οργανωμένη, συστηματική και πολύπλευρη προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος της φοροδιαφυγής στις πηγές του μέσα από στοχευμένους ελέγχους, διασταυρώσεις στοιχείων, σχέδια δράσης για συγκεκριμένους τομείς όπως η είσπραξη ληξιπρόθεσμων οφειλών. Στα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας περιλαμβάνονται:

- 1,6 δισ. ευρώ εισπράξεις από ληξιπρόθεσμα
- 500 εκ. ευρώ βεβαιώσεις και εισπράξεις παρακρατούμενων φόρων και ΦΠΑ από την δράση του ΣΔΟΕ (έναντι 200 εκ. ευρώ το 2009)
- 120 εκ. ευρώ βεβαιώσεις διαφυγόντων δασμών και φόρων από δράσεις ενάντια στο λαθρεμπόριο
- 3,4 δισ. ευρώ βεβαιωμένα πρόστιμα από ελέγχους του ΣΔΟΕ (έναντι μόλις 1,2 δισ. το 2009).
- Στα αποτελέσματα του ΣΔΟΕ περιλαμβάνονται επίσης:
 - άνοιγμα 1875 λογαριασμών ελεύθερων επαγγελματιών
 - 777 έλεγχοι σε γιατρούς και εντοπίστηκαν πάνω από 9,000 παραβάσεις (τα αντίστοιχα νούμερα του 2009 είναι 130 και 142)
 - πάνω από 18.000 έλεγχοι σε εστιατόρια και κέντρα διασκέδασης
 - σφραγίστηκαν περίπου 29 χώροι (σε εφαρμογή νόμου που ισχύει από τον Οκτώβριο)
 - δεσμεύτηκαν 555 σκάφη δηλωθέντα ως επαγγελματικά με στόχο τη διακρίβωση της πραγματικής χρήσης τους
 - ελέγχθηκαν δεκάδες ακίνητα που ανήκουν σε offshore και έχουν επιβληθεί πρόστιμα 8,5 εκ. ευρώ

- εντοπίστηκαν 1.208 πισίνες που δεν έχουν δηλωθεί από τους ιδιοκτήτες τους στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, για αυτές θα επιβληθεί ο αναλογούν φόρος και προσαυξήσεις. Από στοιχεία κατασκευαστών ελέγχονται επιπλέον 1.200 πισίνες για να εντοπισθεί εάν έχουν δηλωθεί. Και μόνο από αυτή τη δράση εθελοντικά δηλώθηκαν περίπου 5.000 επιπλέον ιδιωτικές πισίνες κολύμβησης στα αρχεία των φορολογικών αρχών και της ΓΠΣ (και λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των τεκμηρίων δαπάνης)

- Από το 2011 για πρώτη φορά παρακολουθείται συστηματικά το έργο ελέγχου στις ΔΟΥ. Μέχρι σήμερα περίπου 300 εκ. ευρώ έχουν βεβαιωθεί και εισπραχθεί ως αποτέλεσμα των διασταυρώσεων που αποστέλλονται για έλεγχο στις ΔΟΥ. Τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας δημοσιεύονται καθημερινά στο διαδίκτυο.

- Για περισσότερους από 100 υπαλλήλους του φορολογικού μηχανισμού έχουν εφαρμοστεί πειθαρχικές ποινές έως και απόλυση.

Όλα τα παραπάνω είναι μερικά από τα αποτελέσματα της πρώτης περιόδου εφαρμογής της πολιτικής μας για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής χωρίς να έχει προλάβει να υλοποιηθεί σχεδόν καμία από τις μεγάλες τομές που προωθούμε για την επιτάχυνση και την ενίσχυση των εισπράξεων.

Αυτά τα αποτελέσματα σε συνδυασμό με την αύξηση των εσόδων κατά 5 δις. ευρώ το 2010 σε συνθήκες ύφεσης δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση τα αποτελέσματα μιας Κυβέρνησης που αδιαφορεί για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Γνωρίζουμε ότι μένουν ακόμα να γίνουν πολλά. Είμαστε ακόμα στην αρχή.

Γ. Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής: Ο πρώτος πολυετής Προϋπολογισμός της χώρας

Το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο συντάχθηκε από την Κυβέρνηση με τη συνεργασία όλων των Υπουργείων. Είναι υποχρέωση που απορρέει από τον Νόμο 3871/2010, που εμείς ψηφίσαμε και αποτελεί τη δική μας δέσμευση για τη συνέχιση του προγράμματος στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας, την οριστική βιώσιμη επίλυση του δημοσιονομικού μας προβλήματος και τη σταδιακή ανάταξη και ανάπτυξη της οικονομίας μας, η οποία όμως θα στηρίζεται σε γερές βάσεις και αξιόπιστες πολιτικές.

Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής περιλαμβάνει όλες τις προβλέψεις για την πορεία των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών μεγεθών και ορίζει τους στόχους και τις πολιτικές παρεμβάσεις που θα μας οδηγήσουν στην επίτευξή τους.

Για πρώτη φορά στην χώρα ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός προγραμματισμός αναλύεται με κάθε λεπτομέρεια και εξειδικεύεται σε παρεμβάσεις ύψους 28 δισ. ευρώ για την κάλυψη της πρόσθετης προσπάθειας που απαιτείται για το 2011 καθώς και για όλα τα χρόνια έως το 2015.

Περιγραφή παρέμβασης	2011-2015	
	εκ ευρώ	% ΑΕΠ
Εξορθολογισμός μισθολογικής δαπάνης	2,2	0.9%
Μειώσεις λειτουργικών δαπανών	1,2	0.5%
Καταργήσεις/συγχωνεύσεις φορέων και μείωση επιχορηγήσεων	1,5	0.6%
Αναδιοργάνωση Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών	1,5	0.6%
Μείωση του ύψους των αμυντικών δαπανών	1,2	0.5%
Εξοικονόμηση δαπανών και βελτίωση των αποτελεσμάτων του τομέα υγείας	0,8	0.3%
Εξορθολογισμός ιατροφαρμακευτικής δαπάνης	1,1	0.4%
Μείωση δαπανών ΟΚΑ και εξορθολογισμός κοινωνικών δαπανών	4,2	1.7%
Βελτίωση εσόδων ΟΚΑ και καταπολέμηση εισφοροδιαφυγής	3,1	1.2%
Ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης	3,5	1.4%
Μείωση φοροαπαλλαγών και άλλα φορολογικά έσοδα	6,0	2.4%
Βελτίωση των αποτελεσμάτων ΟΤΑ	1,4	0.5%
Εξορθολογισμός δαπάνης ΠΔΕ	0,5	0.2%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	28	11%

1. Μισθολογική δαπάνη

Η μισθολογική δαπάνη του δημοσίου το 2009 πλησίαζε τα 30 δισ. Ευρώ ή 13% του ΑΕΠ (έναντι 10%-11% που ίσχυε μέχρι το 2004). Στόχος της πολιτικής μας είναι η επαναφορά της στο μέσο όρο των προηγούμενων ετών ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Για τη συγκράτηση της μισθολογικής δαπάνης ακολουθούμε δύο ειδών παρεμβάσεις:

- **Μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων** μέσω της μείωσης του αριθμού των συμβασιούχων, η οποία συνεχίζεται έως το 2015 και της εφαρμογής σημαντικών περιορισμών στις προσλήψεις (πάγωμα προσλήψεων το 2010, εξαιρώντας τους τομείς της υγείας, της παιδείας, της ασφάλειας, κανόνας 1:10 στις προλήψεις το 2011 και 1:5 τα επόμενα χρόνια χωρίς καμία εξαίρεση). Μόνο με αυτή την πολιτική εκτιμάται ότι ο αριθμός των αμειβόμενων από το δημόσιο και χωρίς καμία απόλυση θα μειωθεί κατά τουλάχιστον 150.000 άτομα σε σχέση με το 2010 (και περισσότερο από 230.000 άτομα αν συγκρίνουμε με το 2009). Επιπρόσθετα, εφαρμόζεται, για πρώτη φορά ο θεσμός της **εθελούσιας μερικής απασχόλησης και προσωρινής αποχώρησης**, και για πρώτη φορά **οι μετατάξεις θα γίνονται μέσα από αξιολόγηση από τον ΑΣΕΠ, εισάγοντας παράλληλα τη δυνατότητα για περιορισμένες χρονικά μεταβατικές περιόδους μετ' αποδοχών (εργασιακή εφεδρεία) πριν τη διαδικασία της μετάταξης.**
- **Εξορθολογισμός του μισθολογίου του δημοσίου τομέα.** Ήδη από το 2010 έχει υπάρξει σημαντική συγκράτηση του μισθολογικού κόστους μέσω της μείωσης ενός μεγάλου αριθμού επιδομάτων, ριζικής μείωσης στις αμειβόμενες επιτροπές, μείωση του υπερωριακού κόστους. Το 2011 συνεχίζεται στοχευμένα ο εξορθολογισμός στις πρόσθετες αμοιβές κυρίως με τη μείωση του υπερωριακού κόστους με την αύξηση των ωρών εργασίας από τις 37,5 ώρες στις 40 ώρες την εβδομάδα και τη μείωση των δαπανών για μετακινήσεις.

Από το 2011 ξεκινάει και η σταδιακή μετάβαση στο νέο ενιαίο μισθολόγιο που θα θεσπιστεί τον Ιούλιο. Με το νέο ενιαίο μισθολόγιο:

- **μεγάλο μέρος των σημερινών επιδομάτων ενσωματώνονται στο βασικό μισθό, αυξάνοντας μεταξύ άλλων τις συντάξιμες αποδοχές,**
- **το μισθολόγιο του δημοσίου τομέα εναρμονίζεται με τα δεδομένα του ιδιωτικού τομέα,**
- **οι μισθοί συνδέονται με τους ρόλους και τις θέσεις των υπαλλήλων με αποτέλεσμα την εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ των υπαλλήλων που ασκούν τα ίδια καθήκοντα σε διαφορετικές υπηρεσίες, την εξομάλυνση προς τα πάνω σε μισθούς που σήμερα βρίσκονται σε υπερβολικά χαμηλά επίπεδα και προς τα κάτω σε αμοιβές που δεν δικαιολογούνται από την θέση και τα καθήκοντα.**

2. Λειτουργικές δαπάνες του δημοσίου

Οι λειτουργικές δαπάνες του δημοσίου (ενδιάμεση κατανάλωση Γενικής Κυβέρνησης) το 2009 ξεπέρασαν τα 17 δισ. Ευρώ ή 7,3% του ΑΕΠ και ήταν 1,7% του ΑΕΠ μεγαλύτερες από τον μέσο όρο της ΕΕ. Το 2010 καταφέραμε τη δραστική μείωσή τους κατά περίπου 4 δισ. Ευρώ ή 1,5% του ΑΕΠ. Στόχος είναι η διαμόρφωση της ενδιάμεσης κατανάλωσης της Γενικής Κυβέρνησης σε περίπου 5% του ΑΕΠ (επίπεδο που διατηρούν πολλές άλλες χώρες της Ευρωζώνης όπως η Πορτογαλία, η Αυστρία, η Κύπρος, το Βέλγιο).

Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής περιλαμβάνει παρεμβάσεις ύψους περίπου 2 δις. ευρώ για τη μείωση των λειτουργικών δαπανών στην κεντρική διοίκηση, τους ΟΚΑ, τους ΟΤΑ και άλλους φορείς του δημοσίου.

Για τη σύνταξη του Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου **για πρώτη φορά αξιολογήθηκαν οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού γραμμή-γραμμή**, εντοπίστηκαν τομείς που είναι εφικτή η άμεση περικοπή δαπανών (ελαστικές λειτουργικές δαπάνες) ή περικοπή δαπανών μεσοπρόθεσμα μέσα από τη λειτουργία του ενιαίου συστήματος ηλεκτρονικών προμηθειών (που αναμένεται κυρίως να οδηγήσει σε μείωση των τιμών στις προμήθειες του δημοσίου), τη μείωση των δαπανών για ενοίκια, την ενεργειακή εξοικονόμηση στα δημόσια κτήρια, την ένταξη όλου του δημοσίου στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο Σύζευξις.

Περαιτέρω εξοικονόμηση στοχεύουμε μέσα από τη συνέχιση της αξιολόγησης όλων των δαπανών και την εφαρμογή ποσοτικών κριτηρίων που θα προκύψουν μέσα από την πλήρη λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσίων Δαπανών (που ξεκίνησε την λειτουργία του για τον Κρατικό Προϋπολογισμό την 1^η Ιανουαρίου 2011 και θα επεκταθεί σε όλο το δημόσιο τομέα).

3. Καταργήσεις - συγχωνεύσεις φορέων

Η πραγματική τομή στη δημόσια διοίκηση είναι η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων στην υπηρεσία του πολίτη, αλλά και η συρρίκνωση σε εκείνους τους τομείς που η κοινωνική συνεισφορά τους είναι περιορισμένη, ενώ απορροφούν δυσανάλογα υψηλούς πόρους από τους πολίτες.

Η πολιτική μας για τις καταργήσεις και συγχωνεύσεις φορέων και νομικών προσώπων παράλληλα με τη συγκράτηση της δαπάνης για μεταβιβάσεις που σε μεγάλο βαθμό δεν ελέγχονται για την απόδοσή τους σε όρους παρεχόμενων υπηρεσιών έχει ήδη ξεκινήσει από το 2010 και περιλαμβάνει τέσσερις μεγάλες κατηγορίες:

- Φορείς που δεν υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση αλλά λαμβάνουν δημόσια επιχορήγηση σε τακτική βάση (π.χ. αθλητικοί και πολιτιστικοί σύλλογοι, μουσεία, συλλογές κ.λπ.)
- Φορείς που δεν υπάγονται στη Γενική Κυβέρνηση, αλλά επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή τους προϋπολογισμούς των άλλων φορέων του δημοσίου, καθώς παρέχουν συμπληρωματικές δραστηριότητες (π.χ. ΟΚΕ).
- Φορείς που η λειτουργία τους συνδέεται άμεσα με συγκεκριμένους τομείς πολιτικής (π.χ. ΟΤΑ, ΟΚΑ, σχολεία, νοσοκομεία, στρατόπεδα, αστυνομικά τμήματα, πρεσβείες, προξενεία, γραφεία τύπου εξωτερικού κ.λπ.).
- Φορείς εντός δημοσίου που επηρεάζουν τα οικονομικά αποτελέσματα της Γενικής Κυβέρνησης (π.χ. ΙΓΜΕ, ΟΔΔΥ κ.λπ.).

Ως προς την πρώτη και τη δεύτερη κατηγορία, η άμεση πολιτική παρέμβαση είναι η μείωση των επιχορηγήσεων από τον τακτικό προϋπολογισμό κατά 300 εκ. Ευρώ μέσα στο 2011, ενώ το ίδιο προτείνεται και ως δράση σε μια σειρά από άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα π.χ. ΟΤΑ, ΟΚΑ κ.λπ.

Στην τρίτη κατηγορία έχουν προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό πολιτικές που περιλαμβάνουν το ασφαλιστικό (που μειώνει τον αριθμό των ταμείων), τον Καλλικράτη που εκτός από τους ΟΤΑ α' βαθμού που μειώθηκαν από 1.034 σε 325 και τις 76 νομαρχίες και επαρχεία σε 13 Περιφέρειες οδήγησε και στη συγχώνευση 6.000 νομικών προσώπων στα 1.500. Οι

εξοικονομήσεις από τον Καλλικράτη αποτυπώνονται στη σημαντική βελτίωση των αποτελεσμάτων των ΟΤΑ, αλλά και στη συγκράτηση των επιχορηγήσεων προς τους ΟΤΑ από τον Τακτικό Προϋπολογισμό έως το 2015.

Το επόμενο μεγάλο βήμα αφορά σε συγχωνεύσεις σχολείων (σχέδιο δράσης υπουργείου παιδείας), νοσοκομείων (με τον νέο υγειονομικό χάρτη), αστυνομικών τμημάτων, στρατοπέδων κ.λπ. Από τις παρεμβάσεις αυτές αναμένεται η εξοικονόμηση περίπου 225 εκ. Ευρώ για την περίοδο 2011-2015.

Ως προς την τέταρτη κατηγορία, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ 897 φορείς συγκαταλέγονται στο μητρώο φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (το μητρώο αυτό συμπληρώνεται και εκκαθαρίζεται με την βοήθεια της Eurostat), κατά συνέπεια όλη η οικονομική τους διαχείριση επηρεάζει το έλλειμμα και το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης. Επιπλέον, έχουν καταγραφεί στους λογαριασμούς του ΓΛΚ πάνω από 5.000 φορείς που λαμβάνουν κάποιας μορφής κρατική χρηματοδότηση.

Οι δαπάνες από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μόνο για μεταβιβάσεις αντιστοιχεί σε περίπου 2,7 δις. ευρώ. Ενώ για δεκάδες φορείς έχουν θεσπιστεί ειδικοί πόροι ή χρηματοδοτούνται άμεσα ή έμμεσα από άλλους φορείς του δημοσίου.

Οι πολιτικές παρεμβάσεις στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνουν καταργήσεις φορέων και δραστηριοτήτων τους ή συγχωνεύσεις φορέων με στόχο την εξοικονόμηση περίπου 800 εκ. Ευρώ στην περίοδο 2011-2015. Ήδη έχουν καταργηθεί ή συγχωνευθεί 77 φορείς ενώ στον άμεσο προγραμματισμό είναι η κατάργηση και συγχώνευση άλλων 75 φορέων (συμπεριλαμβανομένων 10 μεγάλων).

4. Αναδιοργάνωση ΔΕΚΟ

Οι δημόσιες επιχειρήσεις το 2009 επιβάρυναν το έλλειμμα του δημοσίου κατά 1,5 δις. Ευρώ ενώ πάνω από 1 δισεκατομμύριο ευρώ το χρόνο είναι οι καταπτώσεις εγγυήσεις για επιχειρήσεις κυρίως του δημοσίου τομέα. Με τις παραμβάσεις κυρίως στο μισθολογικό κόστος, αλλά και την έναρξη της εφαρμογής των προγραμμάτων αναδιάρθρωσης στον ΟΣΕ και του άλλους συγκοινωνιακούς φορείς τα αποτελέσματα των ΔΕΚΟ βελτιώθηκαν δραματικά, ενώ πρόσθετη βελτίωση προβλέπεται να υπάρξει το 2011.

Η πολιτική μας για τις ΔΕΚΟ περιλαμβάνει σχέδια αναδιοργάνωσης με στόχο την βελτίωση των αποτελεσμάτων τους κατά 1,5 δις. Ευρώ έως το 2015.

5. Αμυντικές δαπάνες

Στην προσπάθεια για τη δραστική μείωση του ελλείμματος και τους χρέους της χώρας είναι καθοριστική και η συμβολή της Εθνικής Άμυνας. Η δαπάνη του δημοσίου για εξοπλιστικά προγράμματα μειώνεται την περίοδο 2010-2015 περισσότερο από 800 εκ. Ευρώ, ενώ πρόσθετα 400 εκ. Ευρώ θα εξοικονομηθούν από δράσης για την αναδιοργάνωση και τη μείωση του λειτουργικού κόστους στον τομέα της Άμυνας. Τονίζεται ότι η συνολική μείωση των αμυντικών δαπανών κατά περίπου 1,1 δις ευρώ αντιστοιχεί σε μείωση περίπου 20% των αμυντικών δαπανών.

6. Δαπάνες υγείας και φαρμακευτική δαπάνη

Η πολιτική μας για τη δραστική μείωση της σπατάλης στο χώρο της υγείας έχει ξεκινήσει από την πρώτη στιγμή και έχει ήδη αποδώσει σημαντικά αποτελέσματα.

Μέσα στο 2010 η πολιτική μας για τη μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης που περιλάμβανε κυρίως έλεγχο των προμηθειών στα νοσοκομεία, έλεγχο στις φαρμακευτικές δαπάνες των ΟΚΑ και μείωση των τιμών των φαρμάκων οδήγησε σε εξοικονομήσεις περίπου 2 δις. Ευρώ ή περίπου 30%.

Η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται και μέσα στο 2011 με εξοικονομήσεις περίπου 1 δις. Ευρώ, ενώ οι πρόσθετες παρεμβάσεις που προβλέπονται για τους τομείς της υγείας και της δαπάνης φαρμάκου αναμένεται να προκαλέσουν εξοικονομήσεις πάνω από 1,6 δις Ευρώ μεταξύ άλλων μέσα από:

- Την εφαρμογή κεντρικού συστήματος προμηθειών στα νοσοκομεία
- Τον νέο υγειονομικό χάρτη
- Την εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων τιμολογήσεων των ιατρικών πράξεων στα νοσοκομεία
- Την επέκταση της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και την επέκταση του ελέγχου των συνταγών
- Την καθιέρωση ασφαλιστικής τιμής για τα φάρμακα
- Τον περαιτέρω εξορθολογισμό στις λίστες φαρμάκων

7. Εξορθολογισμός και στόχευση κοινωνικών δαπανών και ενίσχυση των εσόδων του συστήματος κοινωνικής προστασίας

Η Ελλάδα δαπανά για κοινωνικές μεταβιβάσεις περίπου 45 δις. Ευρώ ή περίπου 20% του ΑΕΠ. Η δαπάνη αυτή σε πολλές περιπτώσεις αποτυγχάνει να βρει το στόχο της και αυτό αποδεικνύεται και από την ελάχιστη μείωση του ποσοστού φτώχειας στη χώρα μετά την παρέμβαση του κράτους μέσω των επιδομάτων και άλλων κοινωνικών μεταβιβάσεων.

Στόχος της πολιτικής μας είναι ο εξορθολογισμός και η στόχευση αυτών των δαπανών αντιμετωπίζοντας υπαρκτά προβλήματα που συνοψίζονται στα εξής:

- Ανορθολογισμός στο ύψος των συντάξεων και των επιδομάτων σε σχέση με τις εισφορές.
- Τεράστιος αριθμός δικαιούχων πολλών διαφορετικών επιδομάτων και προνοιακών παροχών.
- Κατακερματισμός του συστήματος και έλλειψη ελέγχου στις λίστες των δικαιούχων

Ταυτόχρονα η γήρανση του πληθυσμού σε συνδυασμό με τις τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες και την αυξημένη ανεργία δημιουργεί μια ισχυρή δυναμική αύξησης των δαπανών του συστήματος κοινωνικής προστασίας παράλληλα με την μείωση των εσόδων τους.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων το σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης προχωρά στις μεγάλες μεταρρυθμίσεις, τομές και αλλαγές που ξεκίνησαν τόσο μέσω του νέου ασφαλιστικού νόμου όσο και μέσα από την υλοποίηση και εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων ελέγχου και διασταυρώσεων των δεδομένων των ταμείων.

Η κυβέρνηση έχει αποφασίσει ήδη τη δημιουργία ενιαίου φορέα κοινωνικών παροχών, αλλά και την πραγματοποίηση λειτουργικής αξιολόγησης όλου του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο περιλαμβάνει τόσο άμεσες παρεμβάσεις για τη συγκράτηση του κόστους των κοινωνικών μεταβιβάσεων και την ενίσχυση των εσόδων τους μέσα από την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής, αλλά και την εφαρμογή εισφοράς αλληλεγγύης υπέρ ανεργίας ώστε να μπορέσει να στηριχθεί ο πληθυσμός που βρίσκεται εκτός αγοράς εργασίας όσο και μεσοπρόθεσμες παρεμβάσεις που αφορούν στη συνολική αξιολόγηση του συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Παράλληλα συνεχίζονται τα προγράμματα ενεργητικής στήριξης του ΟΑΕΔ, δεν επιβαρύνεται επιπλέον κανένας χαμηλοσυνταξιούχος.

Συνεχίζουμε να στοχεύουμε στη στήριξη των πιο αδύναμων, αλλά και μέσα από τον εξορθολογισμό στις λίστες των δικαιούχων των επιδομάτων που θα μπορούσε να οδηγήσει παράλληλα με τις εξοικονομήσεις ακόμη και σε αυξήσεις σε παροχές προς τις πιο ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.

Με την εξυγίανση του συστήματος κοινωνικών μεταβιβάσεων θα μπορέσει να γίνει εφικτή και η μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους.

8. Αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και ενίσχυση των φορολογικών εσόδων

Τα φορολογικά έσοδα στην Ελλάδα είναι περίπου 5 μονάδες του ΑΕΠ χαμηλότερα από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο. Τα έσοδα είναι μέρος του δημοσιονομικού μας προβλήματος όμως το πρόβλημα οφείλεται τόσο στην εκτεταμένη φοροδιαφυγή, όσο και στη μικρή φορολογική βάση (λόγω των πολλαπλών εξαιρέσεων, απαλλαγών και εκπτώσεων), για παράδειγμα στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων από τα περίπου 100 δις ευρώ που δηλώνονται μόνο τα 30 αποτελούν αντικείμενο φορολόγησης. Ταυτόχρονα, το πρόβλημα της είσπραξης και συλλογής φόρων διογκώνεται από το πρόβλημα ρευστότητας της οικονομίας.

Το Πρόγραμμα μας περιλαμβάνει:

- Παρεμβάσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής (ύψους 3 δις ευρώ) που βασίζονται στο επιχειρησιακό σχέδιο για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής που παρουσιάστηκε τον Απρίλιο.
- Παρεμβάσεις για τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης κυρίως στους άμεσους, αλλά και στους έμμεσους φόρους (ύψους 6 δις ευρώ).

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και η επίτευξη των στόχων των εσόδων αποτελεί προϋπόθεση για την περαιτέρω ελάφρυνση της φορολογικής επιβάρυνσης με προτεραιότητα σε εκείνες τις κατηγορίες φόρων που επιβαρύνουν τους πιο ευάλωτους και τις επενδύσεις. Με άλλα λόγια, όσο προχωράει η βελτίωση των εισπράξεων στο φορολογικό μηχανισμό τόσο θα μπορούμε να προχωράμε και σε περαιτέρω μείωση των φορολογικών συντελεστών.

Ήδη με τον φορολογικό νόμο του 2010 μεγάλο μέρος της επιβάρυνσης από τους έμμεσους φόρους αντισταθμίστηκε από την φορολογική ελάφρυνση στα εισοδήματα κάτω από 40.000 ευρώ λόγω της νέας φορολογικής κλίμακας (συνολική ελάφρυνση πάνω από 400 εκ. ευρώ), αλλά και από το κίνητρο της συλλογής των αποδείξεων που προκαλεί και εκπτώσεις στους φόρους.

Ο συντελεστής φορολόγησης των κερδών που δεν διανέμονται μειώθηκε από το 24% στο 20%.

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος παρέχει φορολογικά κίνητρα για πολλές επενδύσεις, παράλληλα με τις απαλλαγές που δόθηκαν για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, για στοχευμένες επενδύσεις σε έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, για την ενίσχυση της νεανικής

επιχειρηματικότητας, του κινηματογράφου, την επένδυση σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αττικής (π.χ. Γεράνι).

Για την ενίσχυση της οικοδομικής δραστηριότητας, ήδη έχει ανασταλεί η εφαρμογή του πόθεν έσχες για την αγορά πρώτης κατοικίας για δύο χρόνια. Η Κυβέρνηση προχωρά στην αναστολή του πόθεν έσχες για κάθε κατοικία για τα επόμενα δύο χρόνια.

Η Κυβέρνηση δεσμεύεται για την επαναξιολόγηση του συστήματος φορολόγησης και την επιδίωξη της μείωσης των συντελεστών με νομοθετική παρέμβαση που θα πραγματοποιηθεί τον Σεπτέμβριο του 2011.

Η παρέμβαση θα είναι δημοσιονομικά ουδέτερη και θα στοχεύει στην τόνωση της ανάπτυξης και στην ανακούφιση των ασθενέστερων.

9. Τοπική αυτοδιοίκηση

Η μεταρρύθμιση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση μέσω του Καλλικράτη οδηγεί ήδη σε μεγαλύτερες οικονομίες κλίμακας, περισσότερη διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση – για πρώτη φορά λειτουργεί ενοποιημένο πληροφοριακό σύστημα καταγραφής των οικονομικών των δήμων – μεγαλύτερη εξοικονόμηση και αποτελεσματικότερη διαχείριση των δημόσιων πόρων. Με τον Καλλικράτη, οι αμειβόμενες θέσεις αιρετών μειώθηκαν από 30.795 σε 16.657. Αντίστοιχα τα 60.000 περίπου μέλη των διοικήσεων των νομικών προσώπων και επιχειρήσεων των ΟΤΑ μειώθηκαν κάτω από 20.000. Ταυτόχρονα, ο αριθμός των οργανικών θέσεων στο β' βαθμό αυτοδιοίκησης μειώθηκε κατά 30.000. Το 2011 μπαίνει για πρώτη φορά τάξη στα οικονομικά των δήμων. Παλιές υποχρεώσεις εντοπίζονται, καταγράφονται και τακτοποιούνται. Η καταγραφή των παλαιών υποχρεώσεων είναι αυτή που κυρίως οδήγησε και σε σχετικά δυσμενέστερη αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης των ΟΤΑ σε σχέση με αυτή που ήταν γνωστή έως το τέλος του 2010 και αυτό δημιουργεί καθυστέρηση ως προς την επαναφορά των ΟΤΑ σε θετικά αποτελέσματα.

Η τοπική αυτοδιοίκηση θα συμμετάσχει στην προσπάθεια για την δημοσιονομική προσαρμογή της οικονομίας μας μέσα από την αξιολόγηση των δαπανών, κυρίως των ελαστικών λειτουργικών δαπανών, αλλά και τη σταδιακή ενίσχυση των εσόδων.

Η συνολική βελτίωση που αναμένεται στα αποτελέσματα των ΟΤΑ είναι περίπου 1,3 δις ευρώ και θα προέλθει κυρίως από οικονομίες κλίμακας με την υλοποίηση του Καλλικράτη, την αύξηση εσόδων και την ενίσχυση της συμμόρφωσης μέσα από την απαίτηση της δημοτικής ενημερότητας, αλλά και τη σταδιακή αυτονομία μέρους των εσόδων τους από τον Τακτικό Προϋπολογισμό μέσα από την αύξηση των τοπικών τελών και άλλων εσόδων των δήμων.

Δ. Το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της περιουσίας του δημοσίου

Ένα πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής και μάλιστα τέτοιας έκτασης όπως αυτό που χρειάζεται να ακολουθήσει η Ελλάδα αναπόφευκτα αφαιρεί πόρους από την οικονομία (είτε μέσω της μείωσης των δαπανών είτε μέσω της αύξησης των δημοσίων εσόδων). Ταυτόχρονα η οικονομία της χώρας είχε φτάσει σε τέτοιο σημείο που η τεράστια αύξηση των δημοσίων δαπανών όχι απλώς δεν μπορούσε να αποτρέψει την ύφεση, αλλά και προκαλούσε ιδιαίτερα υψηλές εισαγωγές με μεγάλη αρνητική επίπτωση στο εξωτερικό ισοζύγιο.

Η χώρα εκτός από προσαρμογή, χρειάζεται και ανάπτυξη. Ανάπτυξη που θα βασιστεί σε νέες επενδύσεις και θα οδηγήσει σε νέες πηγές παραγωγής εισοδήματος, σε ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης.

Το δημόσιο μπορεί να μην είναι σε θέση να χρηματοδοτήσει άμεσα την ανάπτυξη, όμως ο δημόσιος πλούτος, οι συμμετοχές του δημοσίου, αλλά και η ακίνητη περιουσία του δημοσίου μπορούν να προσελκύσουν κεφάλαια και μαζί εμπιστοσύνη στην ελληνική οικονομία, αλλά και τεχνογνωσία και νέες δραστηριότητες που αυτή τη στιγμή η οικονομία μας δεν μπορεί να αναπτύξει χωρίς πρόσθετες επενδύσεις.

Άρα με το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της περιουσίας του δημοσίου στοχεύουμε όχι μόνο στα **να άρουμε το μεγάλο βάρος του χρέους από τον Ελληνικό λαό** αλλά παράλληλα να διασφαλίσουμε

- **Εισροή κεφαλαίων και επενδύσεων.**
- **Μεταφορά τεχνογνωσίας** σε κρίσιμους τομείς όπως στην μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία.
- **Εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού** σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας.
- **Στήριξη τομέων** τους οποίους έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα.
- **Δημιουργία συμμαχιών** για άνοιγμα σε διεθνείς αγορές.
- **Καλύτερες πρακτικές** και σύγχρονο μάνατζμεντ.
- **Διατήρηση εθνικού ελέγχου** σε κρίσιμους ή στρατηγικούς τομείς.
- **Επίτευξη καλύτερου δυνατού τιμήματος** χωρίς όμως καθυστερήσεις.

Το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας θα συνεισφέρει δραστικά στην μείωση του δημόσιου χρέους. Με στόχο τα 50 δις ευρώ εισπράξεις έως το 2015 – με 15 δις ευρώ να στοχεύουμε να εισπραχθούν έως το τέλος του 2012 – από τις αποκρατικοποιήσεις την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, θα μπορέσει να μειωθεί το χρέος μας κατά περίπου 20 μονάδες του ΑΕΠ.

Πως προχωράμε

Έχουν ήδη επιλεγεί σύμβουλοι αποκρατικοποιήσεων για: ΔΕΠΑ, ΕΑΣ, ΔΑΑ, ΤΠΔ, Ελληνικό, Φάσμα Συχνότητων, ΟΠΑΠ, ΟΔΙΕ, Κρατικά Λαχεία, ΕΛΒΟ, Κοίτασμα Αερίου «Νότια Καβάλα», Ελληνικοί Αυτοκινητόδρομοι, Χαρτοφυλάκιο Ακινήτων Δημοσίου.

Έχουν δρομολογηθεί διαδικασίες για: ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΕΛΤΑ, ΛΑΡΚΟ, Καζίνο, ΤΡΑΙΝΟΣΕ, Περιφερειακά Αεροδρόμια και Λιμάνια.

Δημιουργείται ειδικός φορέας, το **Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου**, στον οποίο θα ενταχθούν ειδικά χαρτοφυλάκια αξιοποίησης της κινητής και ακίνητης περιουσίας του δημοσίου.

Το δημόσιο διατηρεί μειοψηφικά ποσοστά που διασφαλίζουν έλεγχο σε κρίσιμες δικτυακές υποδομές.

Στα προς αξιοποίηση περιουσιακά στοιχεία του δημοσίου περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

2011	2012-2015
Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ)	Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (ΔΑΑ)
Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης	Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ)
Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών (ΔΑΑ)	Τράπεζα Πειραιώς
ΟΠΑΠ	Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος (ΑΤΕ)
Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης	Αυτοκινητόδρομος «Εγνατία Οδός»
Κρατικά Λαχεία	Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛΤΑ)
Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς	Λιμάνια
Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα (ΕΑΣ)	Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο	Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ)	Ακίνητα 2
Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Αερίου (ΔΕΣΦΑ)	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ)
ΤΡΑΙΝΟΣΕ	Ελληνικοί Αυτοκινητόδρομοι
ΛΑΡΚΟ	Περιφερειακά Αεροδρόμια
AlphaBank	Ελληνικό 2
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος	Ψηφιακό Μέρισμα
Οργαν. Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος (ΟΔΙΕ)	Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης
Άδειες Κινητής Τηλεφωνίας	Μεταλλευτικά Δικαιώματα
Ελληνικό Καζίνο Πάρνηθας	Υποθαλάσσιο κοίτασμα/αποθήκη φυσικού αερίου «Ν. Καβάλα»
Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων (ΕΛΒΟ)	
Ελληνικό	
Τέσσερα Αεροσκάφη Airbus	
Ακίνητα	

Ε. Διαρθρωτικές αλλαγές για την ανάπτυξη

Ο μύθος που καλλιεργείται από διάφορους είναι ότι το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής είναι ένα πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής και μόνο. Το μεγαλύτερο μέρος του προγράμματος όμως επιχειρεί να στηρίξει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και να δώσει μια βιώσιμη ώθηση στην ανάπτυξη. Μεγάλο μέρος του Οδικού Χάρτη που παρουσιάστηκε από τον Πρωθυπουργό έχει μεταφραστεί σε δράσεις του ίδιου του προγράμματος που έχει δεχτεί τόση κριτική. Παρεμβάσεις που εξειδικεύονται σε συγκεκριμένες δράσεις και χρονοδιάγραμμα για να μπορέσει να σταθεί ξανά στα πόδια της η οικονομία και να προχωρήσει σε πιο στέρεες βάσεις περιλαμβάνουν:

1. Άμεσες παρεμβάσεις για την τόνωση της οικοδομικής δραστηριότητας

- Αναστολή πόθεν έσχες για την αγορά κάθε κατοικίας.
- Ολοκληρωμένη παρέμβαση για την οριστική επίλυση του προβλήματος της αυθαίρετης δόμησης.
- Προώθηση της τουριστικής κατοικίας.
- Καμία περαιτέρω αύξηση στις αντικειμενικές αξίες το 2011.

2. Ένα φιλικό και αποδοτικό επιχειρηματικό περιβάλλον

Επιχειρηματικά φιλική Ελλάδα. Έχει ολοκληρωθεί ο διάλογος και μεγάλο μέρος της προετοιμασίας του σχεδίου για μια «Επιχειρηματικά φιλική Ελλάδα» με στόχο την άρση των 30 πλέον σημαντικών διατηρούμενων περιορισμών για την επιχειρηματική δραστηριότητα, τις επενδύσεις και την καινοτομία. Το σχέδιο εντοπίζει τα εμπόδια στην καινοτομία και την επιχειρηματικότητα-που αφορά όλα τα στάδια του κύκλου ζωής μιας επιχείρησης από την ίδρυση έως την παύση των εργασιών της. Το σχέδιο περιέχει, μεταξύ άλλων, μέτρα για:

- την απλοποίηση και τη μείωση του κόστους σχετικά με την υποχρέωση δημοσίευσης στοιχείων για τις εταιρίες,
- την ολοκλήρωση της δημιουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) με την άμεση λήψη μέτρων όπως η εκπαίδευση των χειριστών του δικτύου υπηρεσιών μιας στάσης (OneStopShop) και του ΓΕΜΗ, την ολοκλήρωση της βάσης δεδομένων του ΓΕΜΗ, την περαιτέρω ανάπτυξη των διαδικτυακών υπηρεσιών και τη χρήση της ηλεκτρονικής υπογραφής, τη διασύνδεση του ΓΕΜΗ με τα πληροφοριακά συστήματα των Επιμελητηρίων και των Ενιαίων Κέντρων Εξυπηρέτησης (PointsofSingleContact), ώστε να διασφαλιστεί η δυνατότητα για την ηλεκτρονική ολοκλήρωση των διαδικασιών δημιουργίας μια επιχείρησης και των διοικητικών διαδικασιών που είναι αναγκαίες για την άσκηση των δράσεών τους,
- την απλοποίηση της άδειας χωροταξίας και των περιβαλλοντικών, κτιριακών και λειτουργικών αδειών,
- την αντιμετώπιση των στρεβλώσεων στη διανομή καυσίμων,
- την ανάπτυξη ενός «μοναδικού ηλεκτρονικού παράθυρου» (singleelectronicwindow) το οποίο θα συγκεντρώνει τυποποιημένες πληροφορίες σχετικές με το εμπόριο και θα απλοποιεί τον αριθμό των εγγράφων που απαιτούνται για εξαγωγικές δραστηριότητες.

Επιτάχυνση και ενδυνάμωση της απορρόφησης των Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΣΠΑ) και του Ταμείου Συνοχής. Η μόνη βέβαιη πηγή εισροής κεφαλαίων στη χώρα είναι τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας και της απορρόφησης του ΕΣΠΑ έχει ήδη προχωρήσει σε μεγάλο βαθμό η αναμόρφωση του πλαισίου για την απλοποίηση των διαδικασιών που σχετίζονται με την υλοποίηση των έργων. Στο πρώτο εξάμηνο έχουμε καταφέρει να επιτύχουμε τον στόχο της προώθησης 5 μεγάλων έργων. Παράλληλα θα προχωρήσουμε άμεσα στην νομοθέτηση για τη συντόμευση προθεσμιών και την απλοποίηση διαδικασιών για τη σύναψη συμβολαίων και τις απαλλοτριώσεις γης, συμπεριλαμβανομένων και των προθεσμιών που απαιτούνται για τις σχετικές νομικές προθεσμίες.

Μείωση του διοικητικού βάρους. Επιλέγον, προχωράμε σε σημαντικές τομές για την διευκόλυνση και τη μείωση του διαχειριστικού κόστους για τις επιχειρήσεις όπως:

- την κατάργηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, την ενσωμάτωση βασικών διατάξεων στην νομοθεσία με στόχο την απλοποίηση και την οριστική αποσαφήνιση όλων των κατηγοριών των δαπανών που δεν εκπίπτουν,
- την αποτύπωση όλων των τελών υπέρ τρίτων, την ανάλυση του κόστους και του οφέλους για τους πολίτες και την απαξιολόγηση και κατάργηση όσων δεν έχουν πια ανταποδοτικό χαρακτήρα,
- την απλοποίηση των διαδικασιών για την ολοκλήρωση των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων με στόχο τον περιορισμό του αριθμού των έργων που υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση αλλά και του χρόνου για τις διαδικασίες έγκρισης στα επίπεδα του μέσου όρου της Ε.Ε.,
- την επανεξέταση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τις εξαγωγές και την απλοποίηση της διαδικασίας τελωνειακής εκκαθάρισης των εξαγωγών και εισαγωγών,
- την κατάργηση της υποχρέωσης εγγραφής στο μητρώο εξαγωγέων του εμπορικού επιμελητηρίου,
- την άμεση εξέταση των αιτήσεων ιδιωτικών έργων και την προώθηση συγκεκριμένου αριθμού μεγάλων έργων,
- την ολοκλήρωση των νομοθετικών πρωτοβουλιών (διαταγμάτων κλπ) για την υλοποίηση του νόμου για την ταχεία αδειοδότηση (fast-tracklicensing) σχετικά με μεταποιητικές δράσεις και επιχειρηματικά πάρκα,
- την άμβλυνση των φορολογικών εμποδίων στις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές,
- την αναμόρφωση του πλαισίου για τις υπηρεσίες εποπτείας της αγοράς, όπως προβλέπεται από το Άρθρο 53 (2) του δίκαιου του Ανταγωνισμού.

Κτηματολόγιο. Έχουμε επίσης δεσμευτεί στην επιτάχυνση της ολοκλήρωσης του κτηματολογίου προχωρώντας στα εξής βήματα:

- καταγραφή 4 εκατομμυρίων δικαιωμάτων έως το Δεκέμβριο του 2011,
- λειτουργία κτηματολογικών γραφείων αποκλειστικά για μεγάλα αστικά κέντρα ως το 2015.

Κλαδικοί οδηγοί ανάπτυξης: τουρισμός και εμπόριο. Και για τους δύο αυτούς πολύ σημαντικούς για την Ελληνική οικονομία κλάδους βρίσκονται σε εξέλιξη και θα παραδοθούν άμεσα κλαδικές μελέτες με στόχο των εντοπισμό ειδικών τομέων νομοθετικών και ρυθμιστικών παρεμβάσεων ώστε να αρθούν εμπόδια που περιορίζουν την ανάπτυξη των κλάδων του τουρισμού και του εμπορίου και θέτουν γραφειοκρατικά ή άλλα όρια στην περαιτέρω δυναμική τους.

Το επόμενο βήμα είναι αντίστοιχες κλαδικές μελέτες και νομοθετικές παρεμβάσεις για τους τομείς της μεταποίησης, της ενέργειας και του χονδρικού εμπορίου έως το φθινόπωρο του 2011.

3. Ενίσχυση της επαγγελματικής δραστηριότητας προς όφελος του καταναλωτή

Άνοιγμα κλειστών επαγγελμάτων. Νομοθετήσαμε το άνοιγμα των κλειστών επαγγελμάτων τον Απρίλιο. Το επόμενο βήμα είναι η αποτίμηση της εφαρμογής της νομοθεσίας και η δημοσιοποίηση κάθε πληροφορίας που συνδέεται με τον τρόπο εφαρμογής αυτής της πολιτικής.

Επιπλέον, εμπόδια και επιβαρύνσεις προς τους καταναλωτές και τους επιχειρηματίες που συνδέονται με την άσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος θα επανεξεταστούν με στόχο να υπάρξουν διορθωτικές κινήσεις, αλλά και θα οριστεί η υποχρέωση σε κάθε επαγγελματική οργάνωση και επιμελητήριο να δημοσιοποιεί χρηματοοικονομικά και στατιστικά δεδομένα ενισχύοντας τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, αλλά και τον έλεγχο ως προς την προάσπιση των συμφερόντων των επαγγελματιών και καταναλωτών.

Για την εφαρμογή του νόμου 3919/2011 θα ζητηθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού να εκδώσει γνωμοδότηση στο τέλος του έτους.

Αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων. Ήδη έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την εναρμόνιση της χώρας με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Προχωράμε στην οριστική επίλυση των εκκρεμουσών υποθέσεων και αιτήσεων και στην εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου για την αναγνώριση προσόντων που προέρχονται από αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Απελευθέρωση της αγοράς υπηρεσιών. Μετά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 123 έχουμε προχωρήσει δυναμικά στην πλήρη υλοποίηση του πλαισίου για την άσκηση επαγγελμάτων που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών, διευκολύνοντας τόσο τις διαδικασίες πληροφόρησης των ενδιαφερόμενων επαγγελματιών όσο και τις διαδικασίες αδειοδότησης. Μέχρι το τέλος του 2011 το Μοναδικό Σημείο Επαφής για την ηλεκτρονική διεκπεραίωση της αδειοδότησης στις υπηρεσίες θα είναι πλήρως λειτουργικό μειώνοντας δραστικά την γραφειοκρατία και την ταλαιπωρία για χιλιάδες επαγγελματίες.

4. Ενίσχυση απασχόλησης, κοινωνικής συνοχής και θεσμών αγοράς εργασίας

Η διατήρηση και αύξηση των θέσεων εργασίας ιδιαίτερα για τους νέους, η καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και η στήριξη των ατόμων με αναπηρία και άλλων ευάλωτων ομάδων αποτελούν όχι μόνο πολιτικές κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και πολιτικές που ενισχύουν τα έσοδα του κράτους και τη θέση των ασφαλιστικών ταμείων.

Για το λόγο αυτό, υλοποιούμε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και δια βίου μάθησης επιδοτώντας τη διατήρηση και δημιουργία θέσεων εργασίας και όχι την ανεργία, θεσπίζοντας εισφορά αλληλεγγύης υπέρ των προγραμμάτων στήριξης της απασχόλησης, εξορθολογίζοντας τα κριτήρια ωφελούμενων και τη διασταύρωση στοιχείων για τη χορήγηση επιδομάτων και κοινωνικών προγραμμάτων με στοχευμένο τρόπο ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά τους προωθώντας θεσμούς κοινωνικής οικονομίας και αναμορφώνοντας θεσμούς και κίνητρα για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας.

Ταυτόχρονα, μετά την θεσμοθέτηση σημαντικών αλλαγών στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του ασφαλιστικού συστήματος, αλλά και της αγοράς εργασίας ολοκληρώνεται η μεταρρύθμιση για την ενίσχυση της Επιθεώρησης Εργασίας με αναβάθμιση του ελεγκτικού μηχανισμού μέσω της διασταύρωσης βάσεων δεδομένων ΣΕΠΕ-ΙΚΑ-ΟΑΕΔ, την αναμόρφωση της λειτουργίας του θεσμού, την βελτίωση της στελέχωσης και την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.

Παράλληλα, προωθούμε προγράμματα επιδότησης ασφαλιστικών εισφορών για τη διατήρηση θέσεων εργασίας και δημιουργία νέων θέσεων, για την προώθηση προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας και για την παροχή κινήτρων για πρόσληψη νέων παρέχοντας ταυτόχρονα σε επιχειρήσεις μεγαλύτερη ευελιξία για την ορθολογική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού αλλά και τη δυνατότητα σύναψης ειδικών επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων που θα βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα εργασιακά δικαιώματα και την εργασιακή ειρήνη.

5. Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία

Έχουμε προχωρήσει μια σε βάθος αξιολόγηση όλων των δράσεων ‘έρευνας και ανάπτυξης’ (E&A) και καινοτομίας που βρίσκονται σε εξέλιξη, συμπεριλαμβανομένων και των διάφορων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η αξιολόγηση αυτή θα οδηγήσει σε ένα σχέδιο δράσης για πολιτικές που στοχεύουν στην ενίσχυση της ποιότητας και των συνεργειών μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων σε έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία, όπως και της έρευνας και ανάπτυξης που παράγεται από την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτό το σχέδιο δράσης προσδιορίζει ένα σαφές χρονοδιάγραμμα για τα σχετικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, λαμβάνοντας υπόψη τις δημοσιονομικές επιπτώσεις και εναρμονίζοντας τις δράσεις αυτές με όλες τις άλλες σχετικές πρωτοβουλίες στους τομείς αυτούς, ειδικότερα τον επενδυτικό νόμο.

6. Καλύτερη Νομοθέτηση

Η διαδικασία νομοθέτησης είναι συχνά πηγή πολυπλοκότητας, γραφειοκρατίας και αδιαφάνειας. Η Κυβέρνηση είχε δεσμευτεί στη βελτίωση του καθεστώτος νομοθέτησης, και παρά τις αντίξοες συνθήκες και τα πειστικά χρονοδιαγράμματα έχουμε καταφέρει σε μεγάλο βαθμό να διατηρήσουμε τους νόμους όσο γίνεται πιο ξεκάθαρους, χωρίς αναφορές σε πολυτομεακές διατάξεις. Στο ίδιο πλαίσιο καθιερώθηκε και ο ανοικτός διάλογος για όλες τις μεγάλες νομοθετικές παρεμβάσεις. Παράλληλα, το Ελληνικό Κοινοβούλιο με τον νέο κανονισμό βελτίωσε και ενίσχυσε τη διαδικασία διαλόγου και εξέτασης των προτεινόμενων σχεδίων νόμου.

Το επόμενο βήμα είναι η εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό δίκαιο για την καλύτερη νομοθέτηση που καλύπτει κυρίως:

- τις αρχές της καλύτερης νομοθεσίας,
- τις υποχρεώσεις των νομοθετών για την εκπλήρωση αυτών των αρχών,

- τα εργαλεία της καλύτερης νομοθέτησης, συμπεριλαμβανομένων της κωδικοποίησης αναδιατύπωσης, ενοποίησης, κατάργησης της παρωχημένης νομοθεσίας, απλοποίησης της νομοθεσίας, ελέγχου του συνολικού σώματος της υπάρχουσας νομοθέτησης, εκ των προτέρων και εκ των υστέρων αξιολόγηση επιπτώσεων και διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης,
- την μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και τον αποκλεισμό του κανονιστικού υπερθεματισμού,
- τη δημιουργία δομών καλύτερης νομοθέτησης σε κάθε Υπουργείο και μιας Κεντρικής Μονάδας Καλύτερης Νομοθέτησης,
- την υποχρέωση για τους νόμους και τις πιο σημαντικές νομοθετικές πράξεις (Προεδρικά Διατάγματα και Υπουργικές Αποφάσεις) να συνοδεύονται από χρονοδιάγραμμα εφαρμογής,
- ηλεκτρονική πρόσβαση σε ένα κατάλογο για την υπάρχουσα νομοθεσία και μια ετήσια έκθεση προόδου για την Καλύτερη Νομοθέτηση.

Παράλληλα με την ενίσχυση της απλότητας και της διαφάνειας στη νομοθεσία είναι άμεση προτεραιότητα η αποτελεσματικότερη λειτουργία της δικαιοσύνης και η επιτάχυνση της δικαστικής επίλυσης διαφορών, ώστε να νιώσει ο πολίτης και προστατευμένος και ασφαλής στο πλαίσιο μιας ευνομούμενης πολιτείας.